

YOM KIPPUR

SIMCHA OR AFFLICTION?

אמונה - עשרת ימי תשובה תשע"ג

1. **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ**

ויקרא ט"ז

Yom Kippur is a day on which Hashem bestows kappara and tahara from Shamayim

2. **שֶׁבֶת שְׁבִתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנְיָתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב מְעָרֵב עַד עָרֵב תִּשְׁבֹּתוּ שְׁבִתְכֶם**

ויקרא כג-לב

It is also a day on which WE are obligated to perform 'innui' - often translated as 'affliction'

3. **הֲנִי חֲמֹשֶׁה עֲנוּיִן כְּנֶגֶד מִי? אָמַר רַב חֲסִדָּא: כְּנֶגֶד חֲמֹשֶׁה עֲנוּיִן שְׁבִתוֹרָה (בַּמְדַּבֵּר כֵּט) וּבַעֲשׂוֹר (וּיקרא כג) וְאֵךְ בַּעֲשׂוֹר (וּיקרא כג) שְׁבִת**

שְׁבִתוֹן (וּיקרא ט"ז) וּשְׁבִת שְׁבִתוֹן (וּיקרא ט"ז) וְהִיתָה לָכֶם

יומא ע"א

Chazal learn the 5 'innuyim' of Yom Kippur - (i) not eating and drinking; (ii) not anointing; (iii) no leather shoes; (iv) no washing and (v) no sexual relations from the 5 mentions of the expression 'innui' in the verses

4. **שְׂאִילתָא: דְּמַחֲיִבִין דְּבֵית יִשְׂרָאֵל דְּאִילוּ בּוֹזֵמִן דְּאִיכָּא צַעְרָא בַּעֲלָמָא מִיַּחֲיִיבִין לְמִיתָב בְּתַעֲנִיתָא וְלַעֲנוּי נַפְשִׁין דְּכַד יִתְבִּין**

בְּתַעֲנִיתָא יִשְׂרָאֵל וּמַעֲנֵן נַפְשֵׁיהוּ לְאַלְתֵּר עֲנִי לְהוֹן קַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. דְּהִכִּי אֲשַׁחֲן בְּיוֹם הַכְּפוּרִים דְּכָתִיב וְעִנְיָתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם וְכָתִיב כִּי בְּיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יי' תִּטְהָרוּ

שְׂאִילתוֹת דְּרַב אַחַאי פְּרִשְׁתָּא וְיַקְהַל שְׂאִילתָא סו

The Sheiltot of Rav Achai Gaon connect the two verses in sources 1 and 2. It is our innui which brings a response from Shamayim in the form of kappara and tahara

5. **אָמַר רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמֹשֶׁה עָשָׂר בָּאָב וְכִיוֹם הַכְּפוּרִים שְׁבַח בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם יוֹצְאוֹת בְּכָלִי**

לֶבֶן ... וּבְנוֹת יְרוּשָׁלַם יוֹצְאוֹת וְחוֹלוֹת בְּכַרְמִים ... וְכֵן הוּא אֹמֵר (שִׁיר ג') צֹאֵינָה וְרֹאֵינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ שְׁלֹמֹה בַּעֲטָרָה שְׁעָטָרָה לֹא אָמְנוּ בְּיוֹם חַתּוּנְתּוֹ וּבְיוֹם שְׂמִחַת לֶבֶן. בְּיוֹם חַתּוּנְתּוֹ - זֶה מִתֵּן תּוֹרָה. וּבְיוֹם שְׂמִחַת לֶבֶן - זֶה בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שִׁיבְנָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן

מִשְׁנֵה תַעֲנִית פֶּרֶק ד' מִשְׁנֵה ז'

Yom Kippur is described in the Mishna as the happiest Yom Tov of the year

6. **זֶה בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ - פִּירֵשׁ הַר"ב שֶׁנִּתְחַנֵּךְ בְּיוֹה"כ. כְּלוּמַר שְׁגָם יוֹה"כ הִיא בְּתוֹךְ יָמֵי הַחֲנוּךְ. כְּדֹמוּכַח בְּמַלְכִים א' סִימָן ח'**

וַיַּעַשׂ אֶת הַחֲגֵג שֶׁבַע יָמִים וְשֶׁבַע יָמִים. וּמְפֹרֵשׁ בְּגַמ' דְּמ"ק דָּף ט' דְּשֶׁבַע יָמִים הִיא הַחֲנוּךְ קוּדְם לְשֶׁבַע יָמֵי הַחֲגֵג. וְנִמְצָא שֶׁבִּשְׁבַע בְּתַשְׁרֵי שָׁהם שְׁנֵי יָמִים קוּדְם יוֹה"כ הַתְּחִילוּ יָמֵי הַחֲנוּךְ. וּמ"מ מְקַרֵי יוֹה"כ יוֹם שְׂמִחַת לֶבֶן. לֹא לְמַעוּטֵי שְׂאֵר יוֹמֵי אֲלָא שְׁעַל כָּל פְּנִים הִיא הוּא יוֹם חֲדוּהָ וְשְׂמִחַתָּהּ חֲנוּךְ

תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב תַעֲנִית פֶּרֶק ד'

The Tosefot Yom Tov explains that Yom Kippur itself is called the day of Hashem's simcha. This is connected with the inauguration of the First Temple which took place on Yom Kippur with great simcha and feasting!!

7. **.....וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכְּפוּרִים נִמְי מִבְּטְלֵי גִזְרֵת שֶׁבַע' ..... כִּיּוֹן דְּאִית בְּהוּ שְׂמִיחָה כְּרַגְלִים דְּמוּ וּמְפַסְקִין ...**

שְׂאִילתוֹת דְּרַב אַחַאי פְּרִשְׁתָּא חֵי שְׂרָה שְׂאִילתָא טו

Rosh Hashana and Yom Kippur have a halachic din of simcha like the regalim and therefore interrupt the mourning of a shiva

8. אבל ראש השנה ויום הכפורים אין בהן הלל לפי שהן ימי תשובה ויראה ופחד לא ימי שמחה יתירה

רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ג הלכה ו

We do not say Hallel on Yom Kippur since it is not a day of 'excessive' simcha. But the implication of the Rambam is that Yom Kippur IS still a day of simcha

9. .... ולאחר ארבעים יום לקח את התורה וירד בעשור לחדש ביום הכפורים והנחילה לבני ישראל לחק עולם .... ר' זכריה אומר קראו בתורה ומצאו כתוב בה ועניתם את נפשותיכם והעבירו שופר במחנה ביום הכפורים וקראו תענית בכל ישראל מקטן ועד גדול שאלולי יום הכפורים לא היה העולם עומד שיום הכפורים מכפר על כל העברות

פרקי דרבי אליעזר פרק מה

Moshe brought the second luchot down on Yom Kippur. Chazal understood that the response of the Jewish people to this great simcha was 'innui' - to fast. We need to better understand the connection between simcha and innui

10. תני רבי חייא בר רב מדיפתי ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש וכי בתשעה מתענין והלא בעשרה מתענין ללמדך שכל האוכל ושותה בו מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. והכי פירושו דקרא ועניתם את נפשותיכם. כלומר הכינו עצמכם בתשעה לחדש להתחזק באכילה ובשתיה כדי שתוכלו להתענות למחר להראות חיבתו של המקום ברוך הוא לישראל. כאדם שיש לו ילד שעשועים וגזר עליו להתענות יום אחד וצוה להאכילו ולהשקותו ערב יום התענית כדי שיוכל לסבול

רא"ש מסכת יומא פרק ח סימן כב

The Rosh understands from Chazal that the mitzvah to eat on Erev Yom Kippur is specifically to make the fast easier. Thus there is no idea that Yom Kippur is meant to be hard for us¹. This is NOT however the case on Tisha B'Av and other fasts of mourning, which ARE meant to be hard²

11. תענו את נפשותיכם, יכול ישב בחמה או בצנה כדי שיצטער ..... ונילף מענוי דמצרים, דכתיב (דברים כו) וירא את ענינו ..... אלא דנין ענוי בידי שמים מענוי בידי שמים, ואין דנין ענוי בידי שמים מענוי בידי אדם

יומא עד:

The gemara debates what constitutes innui. It rejects the idea of inflicting human physical discomfort. We must derive the G-d imposed 'innui' on Yom Kippur from another example of G-d imposed (and not man-made) innui

12. עינוי בידי שמים - יום הכפורים מצות מלך היא וכן עינוי המן

רש"י שם

The example it chooses is the innui of the manna!!

13. המאכלך מן במדבר אשר לא ידעו אבותיך למען ענך ולמען נסוך להיטבך באחרייתך: (דברים ח) רבי אמר ורבי אסי - חד אמר: אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו ....

יומא עד:

The innui of the manna was not physical discomfort (on the contrary, the manna tasted heavenly!) The innui was being entirely reliant on something outside our control and detached from our usual physical guarantees

We see many examples where the root ענה has very positive connotations

14. וענית ואמרת לפני ה' אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב

דברים כוה

Here, 'veanita' comes at the beginning of the joyful declaration on bringing bikkurim

15. לחם עני - לחם שעונין עליו דברים הרבה (רש"י - שגומרים עליו את הכלל, ואומרים עליו הגדה)

פסחים לו.

So too 'lechem oni' has a dual meaning as being the bread of affliction and the bread over which we sing/answer many things - according to Rashi specifically the singing of Hallel

1. See also Moadim U'Zmanim of Rav Moshe Sternbuch Vol I p108 that taking medication before Yom Kippur to make the fast easier is permitted
2. Perhaps the only time the modern greeting 'izom kal' would be appropriate is before Yom Kippur

16. וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לָהּ כִּי גָאָה גָאָה סוּס וְרָכְבוֹ רָמָה בְּיָם (תרגום יונתן - וַזְמַרְתָּ לְהוֹן מִרְיָם)

שמות טו-כא

Here it means that Miriam sang! So וַעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם could be translated as 'make your souls sing'!

17. עָנּוּ לָהּ בַּתּוֹדָה זָמְרוּ לְאַלְקֵינוּ בְּכַנּוֹר (רד"ק - אָמַר כַּנְגַד יִשְׂרָאֵל: שִׁירוּ לָכֵי צִפָּה, זָמְרוּ לוֹ בְּכָלֵי) (מלודס ליון - עָנּוּ: עֲנִין כִּרְמַת קוֹל כְּמוֹ וַעֲנֵנוּ הַלְלוּם וְגו' קוֹל רַם (דברים כז)

תהלים קמז:ו

So too we see in Tehilim that רַעַנּוּ means to sing out or to raise one's voice

18. מִצְוַת עֲשֵׂה אַחֲרַת יֵשׁ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים וְהִיא לְשִׁבוּת בּוֹ מֵאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ט"ז) תַּעֲנֵנוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם

רמב"ם הלכות שביבת עשור פרק א הלכה ד

The Rambam rules that 'innui' is to allow our souls to 'rest' from eating and drinking, just as we rest from work

19. שַׁבַּת שְׁבַתוֹן הוּא לָכֶם וְעַנִּיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם כְּאִילוֹ הוּא יֹאמַר שְׁחוּבָה בּוֹ הַשְּׁבִיתָה הַמְּיוּחֶדֶת בְּמִלְאָכוֹת וְהַמַּעֲשִׂים וְהַשְּׁבִיתָה הַמְּיוּחֶדֶת בְּמִזוֹן הַגּוֹף וְקִיּוּמוֹ וְלָכֵן אָמַר שַׁבַּת שְׁבַתוֹן

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה קסד

The Rambam in Sefer HaMitzvot explains that the double language of 'shabbat shabbaton' expresses two separate elements of 'shevita' - release from working and release from eating³

20. מִר"ה עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים לֹא הָיוּ עֲבָדִים נַפְטָרִים לְבִתְיָהֶן וְלֹא מִשְׁתַּעֲבָדִין לְאֲדוֹנֵיהֶן, וְלֹא הַשְּׁדוֹת חוֹזְרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן, אֲלֵא עֲבָדִים אֹכְלִין וְשׁוֹתִים וְשִׁמְחִים וְעִטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשֵׁיהֶם, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ יוֹם הַכַּפּוּרִים תִּקְעוּ ב"ד בְּשׁוֹפָר נַפְטָרוּ עֲבָדִים לְבִתְיָהֶן ...

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק י הלכה יז

Yom Kippur is the day of freedom. In the Yovel year the slaves go free on Yom Kippur

21. מִצְוַת עֲשֵׂה לְתַקּוֹעַ בְּשׁוֹפָר בְּעֵשִׂירֵי לְתַשְׂרֵי בִשְׁנַת הַיּוֹבֵל, וּמִצְוָה זוֹ מִסּוּרָה לְבֵית דִּין תַּחֲלָה שֶׁנֶּאֱמַר וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה וְכָל יָחִיד וְיָחִיד חַיִּיב לְתַקּוֹעַ שֶׁנֶּאֱמַר תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק י הלכה י

Every individual was required to blow shofar on Yovel Yom Kippur, not just hear it blown (compare this with Rosh Hashana when the mitzva is to hear the shofar - see Rambam Hilchot Shofar 1:1)

22.

כל המצוות שצוה השם יתעלה ביום הגדול והקדוש, הכל לסלק הגופניות שבאדם עד שהוא כמו מלאך לגמרי.

ולפיכך צוה לענות נפשו, הכל כדי לסלק ולמעט את הגוף עד שיהיה האדם קדוש כמו מלאך.

כל חמשה הענויים הכתובים בתורה הם למעט את הגופניות מן הנשמה עד שהיא קדושה לגמרי מן הגוף כאשר ראוי אל הנשמה. וכן תמצא עוד כל מעשה יום הכפורים הכל כדי לסלק ולמעט את הגוף, ולכך ביום הזה דוקא הותר לו לבא לפני ולפנים. וזה, כי מקום קודש הקדשים הוא מקודש לגמרי מן הגשמי, ולכך הוא קודש קדשים ולא היה שם רק הארון אשר שם מונחים הלוחות והתורה השכלית אשר אין לתורה שהיא שכלית שום ענין אל הגשמי, ואדרבה כאשר הגוף נחלש וכחו כלה ומתמעט אז השכל מתגבר.

מהר"ל - דרשה לשבת תשובה

3. Rav Moshe Soloveitchik explained that this was the underlying reason why the man leading the goat to Azazel was allowed to eat and drink. This was not due to the general heter of pikuach nefesh. Since the prohibition of work on YK was set aside for him, so was the prohibition on eating and drinking - see Rav Aharon Lichtenstein in "Alon Shevut," 5, nos. 1-2 [reprinted in "Daf Kasher," 201 (Tishrei, 5750) and an essay of Rav Chaim Navon at <http://vbm-torah.org/roshandyk/yk72-cn.htm>

The Maharal understands that the innuyim on Yom Kippur are intended to decrease our focus on the physical and thereby increase our intellectual/spiritual connection with G-d

23.

"יום הכיפורים עצמו אין בו אכילה, מפני שצריך לענות הגוף - ולהתזיק הרוחני שהוא הנפש והרוח והגשמה. ומזון יוה"כ הוא מזון העולם הבא. לכך צריך לענות הנפש הבהמית הזאת ולהגביר הנפש הרוחני משפע עולם הבא. ומטעם זה מזון יוה"כ הוא להיות נהנין מזון השכינה".

שלה יומא סט.

The Shl'ah goes further. We **do** eat on Yom Kippur. It is the 'food' of Olam Haba - connection with the Shechina

24.

"יום הכיפורים הוא יום התגלות המאור העליון ששאר המאורות זורחים משם. הוא סוד העולם הבא שאין בו אכילה ושתייה לפיכך נצטוינו להתענות בו לרמוז אל המאור המתגלה ביום ההוא אשר בהתגלותו יופיע כל מיני צהלה ושמחה וכפרה כי היום גורם".

ס' תולעת יעקב הובא בשלה יומא סט.

The Tola'at Yaacov (R. Meir ibn Gabbai - 15C Spanish Kabbalist) writes that we are connecting with the Primal Light

25.

העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתייה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן ולא קנאה ולא שנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, שנאמר: (שמות כ"ד) ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו (רש"י - שצטנו מזיו השכינה כאילו אכלו ושתו)

ברכות יז.

This kabbalistic understanding is based on a gemara in Berachot which learns from the Matan Torah experience that the Jews 'ate and drank' from the Shechina. (Given that this also had negative implications could that explain the reaction of the people at the second Matan Torah when they celebrated by fasting? - see source 9 above)

26.

וְעִנְיָתְכֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ ... הא כיצד? מתחיל ומתענה מבעוד יום. מכאן שמוסיפין מחול על הקודש ... האי בתשעה לחדש מאי עביד ליה? - מיבעי ליה לכדתני חייה בר רב מדיפת. דתני חייה בר רב מדפת: ועניתם את נפשתיכם בתשעה וכי בתשעה מתענין? והלא בעשור מתענין! אלא לומר לך: כל האוכל ושותה בתשיעי - מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי

יומא פא:

Chazal learn two separate things from the Torah's reference to Yom Kippur on 9th Tishrei: (i) the obligation to add on from chol to kodesh and (ii) the obligation to eat on the 9th which is as great as fasting on the tenth!

27.

ונראה דתרתני דרשות בחד מתקלא סלקי. דזה שהאכילה והשתיה נחשבים כעינוי שהאכילה בכל מקום מנהג עולם הזה דרך חול, דעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתייה. ובעיניו של יום הכיפורים הוא להיות מעין עולם הבא דרך קודש ... (והוא דבתורת כהנים (פ' אמור) מצריך קרא דהוה סלקא דעתך דגם שבת יהיה אסור באכילה ושתייה, שהרי שבת היא מעין עולם הבא, אלא שמיעטו קרא) ומה דאמרת דאכילה של ערב יום הכיפורים ניתוספת על העינוי, זה עצמו ענין הוספה מחול על הקודש

שם משמואל שנת תרע"ז ערב יוה"כ

The Shem Mishmuel learns that the two limudim go together. We extend the kedusha of Yom Kippur into the 9th by holy eating and drinking which are almost a part of Olam Habah. Thus the eating and drinking on the 9th **are also innuyim!**

28.

... ואכילת ערב יום הכפורים היא השלמת הגוף באכילה של מצוה. ויום הכיפורים הוא שלימות השכל שהוא כולא לה' ואין בו דבר מעיניו עולם הזה

שם משמואל שנת תרע"ח מוצאי יוה"כ

As such, eating on erev Yom Kippur is a perfection of the body just as Yom Kippur itself is a perfection of the soul